

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

---

14. 9. 2009

B7-0043/2009

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise
v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
o vnější energetické bezpečnosti

Teresa Riera Madurell, Kristian Vigenin
za skupinu S&D

RE\790231CS.doc

PE428.647v01-00

CS

Jednotná v rozmanitosti

CS

Usnesení Evropského parlamentu o vnější energetické bezpečnosti

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „Druhý strategický přezkum energetické politiky: akční plán EU pro zabezpečení dodávek energie a jejich solidární využití“ (SEK(2008)2870) (SEK(2008)2871) (SEK(2008)2872) a na doprovodné dokumenty „Současná a budoucí energetická pozice Evropy: poptávka – zdroje – investice“; „Trh s tuhými palivy v EU v letech 2004–2006 a vývojové tendence v roce 2007“ (KOM(2008)744),
- s ohledem na zelenou knihu „Na cestě k zabezpečené, udržitelné a konkurenceschopné evropské energetické síti“ a na doprovodný dokument „Ropné infrastruktury: posouzení stávajících a plánovaných ropných infrastruktur v EU a směrem do EU“ (KOM(2008)0737),
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. září 2007 nazvané „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“¹,
- s ohledem na zelenou knihu Komise nazvanou „Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii“ (KOM(2006)0105),
- s ohledem na první setkání evropské Sítě zpravodajů v oblasti energetické bezpečnosti (NESCO) dne 10. května 2007 v Bruselu,
- s ohledem na společný dokument Komise a generálního tajemníka Rady / vysokého představitele nazvaný „Vnější politika pro zajištění energetických zájmů Evropy“, který byl předložen na zasedání Evropské rady konaném ve dnech 15.–16. června 2006,
- s ohledem na svůj postoj přijatý dne 18. května 2006 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Smlouvy o energetickém společenství Evropským společenstvím²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. března 2006 o zajištění dodávek energií v Evropské unii³,
- s ohledem na sdělení Komise Evropské radě ze dne 12. října 2006 nazvané „Vnější vztahy v oblasti energie – od zásad k opatřením“ (KOM(2006)0590),
- s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady konaného ve dnech 23.–24. března 2006, které se týkaly schválení zelené knihy o energetické politice pro Evropu

¹ Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

² Úř. věst. C 297 E, 7.12.2006, s. 340.

³ Úř. věst. C 292 E, 1.12.2006, s. 112.

Evropskou radou, a na závěry zasedání Evropské rady konaného ve dnech 15.–16. června 2006, které se týkaly společného dokumentu Komise a generálního tajemníka Rady / vysokého představitele o vnějších aspektech energetické bezpečnosti,

- s ohledem na sdělení Komise Evropské radě a Evropskému parlamentu nazvané „Energetická politika pro Evropu“ (KOM(2007)0001),
  - s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady konaného ve dnech 8.–9. března 2007 a na akční plán Evropské rady (na období 2007–2009) pro energetickou politiku pro Evropu (EPE),
  - s ohledem na dohodu o právním rámci pro plynovod Nabucco uzavřenou mezi EU a Tureckem dne 13. července 2009,
  - s ohledem na memorandum o porozumění, které dne 13. července 2009 podepsalo 12 společností ze států EU s cílem vytvořit průmyslovou iniciativu DESERTEC, jejímž záměrem je rozvinout značný potenciál solární energie na Blízkém východě a v severní Africe,
  - s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady ve dnech 19.–20. března 2009,
  - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost představuje základní složku celkové bezpečnosti, stability a prosperity Evropské unie, která však doposud není ukotvena ve Smlouvách,
- B. vzhledem k tomu, že ačkoliv již byla přijata určitá opatření, je třeba vytvořit skutečně společnou energetickou politiku s ohledem na regulaci vnitřního trhu i na vnější aspekty, která zohlední politické a hospodářské zájmy všech členských států,
- C. vzhledem k tomu, že i přes pokles cen ropy a plynu v důsledku globální finanční krize povede pomalý přechod na udržitelnější paliva, klesající produkce světových nalezišť ropy a plynu navzdory nalezení nových zásob a rostoucí poptávka nevyhnutelně k opětovnému omezování nabídky trhu s fosilními palivy a ke zvyšování závislosti spotřebitelských zemí na dovozu, jakmile mezinárodní krize pomine,
- D. vzhledem k tomu, že některé členské státy jsou ve vysoké míře závislé na jediném dodavateli zemního plynu a že bezdůvodné přerušení dodávek může způsobit vážné problémy, jak se ukázalo během krize v oblasti dodávek plynu mezi Ruskem a Ukrajinou, k níž došlo na počátku roku 2009,
- E. vzhledem k tomu, že řada členských států nemá dostatečné přírodní zásoby, aby mohly zvládat krizové situace,
- F. vzhledem k tomu, že stávající nástroje pro včasné varování nedokázaly v dostatečné míře předpovědět plynovou krizi, k níž došlo v lednu 2009,

- G. vzhledem k tomu, že předvídatelná rizika v oblasti energetických dodávek budou existovat do té doby, než se producentské a tranzitní země začnou řídit společnými a transparentními pravidly stanovenými ve Smlouvě o energetické chartě (ECT) a tranzitním protokolu,
- H. vzhledem k tomu, že společná vnější energetická politika založená na solidaritě, diverzifikaci, jednotě při obraně společných zájmů, posílené spolupráci se zeměmi, které patří mezi hlavní producentské, tranzitní a spotřebitelské země, a na podpoře udržitelnosti, by vytvořila synergie, které by mohly přispět k zabezpečení dodávek pro Evropskou unii a posílit vliv EU, její akceschopnost v zahraniční politice a její důvěryhodnost na celosvětové scéně,
1. očekává, že Komise a členské státy prokáží strategické vedení při budování společné evropské zahraniční politiky v oblasti energetiky, jak žádal Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 26. září 2007 na téma „Směrem ke společné evropské zahraniční politice v oblasti energií“;
  2. znovu opakuje, že snížení energetické závislosti EU na třetích zemích prostřednictvím maximálního využití místních zdrojů energie, zejména obnovitelných zdrojů energie, které jsou nejdůležitějšími potenciálními zdroji energie dostupnými v Evropské unii, i v důsledku zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020, jež bylo stanoveno jako právně závazný cíl, má klíčový význam pro energetickou bezpečnost EU;
  3. vítá opatření k diverzifikaci a zlepšení energetické bezpečnosti EU, která navrhuje Komise ve Druhém strategickém přezkumu energetické politiky; domnívá se však, že k jejich realizaci jsou zapotřebí jasně definované priority a rychlý postup a že by měl být Parlament vždy plně informován;
  4. vítá skutečnost, že Komise nedávno přijala jeho návrh nařízení o opatřeních na zabezpečení dodávek zemního plynu (KOM(2009)0363);
  5. je toho názoru, že je nezbytné zlepšit propojení na území Evropy, neboť náprava stávajících nedostatků je bezpodmínečně nutná pro účinné fungování vnitřního trhu a pro solidaritu v oblasti energetiky; vítá v této souvislosti dohodu o financování projektů infrastruktury, která je součástí Plánu evropské hospodářské obnovy;
  6. zdůrazňuje význam koordinovaného systému evropské energetické bezpečnosti, který zahrnuje plynovod Nabucco i ostatní projekty, o nichž členské státy EU jednájí nebo které již byly dojednány, jako Nordstream, ITGI, Medgaz a South Stream; vítá pokrok, kterého bylo dosaženo, pokud jde o Nabucco, zároveň však zdůrazňuje, že jsou důležitá obecná pravidla pro rozvoj koridoru, který má propojit EU s novými zdroji plynu z Blízkého východu a oblasti Kaspického moře, a to nezávisle na konkrétní společnosti nebo plynovodu a se zaměřením zejména na rychlou realizaci tohoto propojení; naléhavě žádá společnosti a členské státy, které úzce spolupracují s Komisí, aby zajistily podepsání prvních dohod s budoucími dodavateli o plnění plynovodu;
  7. vyzývá EU, aby spolupracovala se zeměmi středomořského regionu a zejména se zeměmi severní Afriky, vzhledem k tomu, že tyto země mají významný energetický potenciál a nabízejí značné možnosti, pokud jde o rozvoj Afriky; zejména je třeba zkoumat

a podporovat využívání sluneční a větrné energie prostřednictvím barcelonského procesu: Unie pro Středomoří; zdůrazňuje, že postup EU vůči projektu DESERTEC musí být jednotný a musí aktivně přispívat k rozvoji severní Afriky a států Blízkého východu; vyzývá proto společnosti a členské státy, které jsou do tohoto projektu zapojeny, aby – v úzké spolupráci s Komisí – podporovaly rozvoj prostřednictvím skutečné výměny technologií a vytvářením kapacit zaměřených na místní společnosti a občanskou společnost s cílem zajistit odpovědnost a navázat dlouhotrvající partnerství se zeměmi středomořské oblasti, kde bude projekt DESERTEC zaváděn;

8. vyzývá členské státy, aby zvýšily své zásoby zemního plynu s možností rychlého čerpání, včetně zkapalněného zemního plynu (LNG);
9. vyzývá EU, aby spolupracovala se zeměmi v oblasti Severního moře vzhledem k jejich značnému potenciálu, pokud jde o zdroje energie, zejména o produkci větrné energie na moři;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby v souladu s Lisabonskou smlouvou vypracovaly příslušnou „doložku o solidaritě“, která bude obsahovat podmínky a postupy intervence v naléhavých případech, které by mohly nastat v důsledku přerušení dodávek energie v jiných členských státech;
11. vyzývá Komisi, aby vypracovala směrnici o skladování minimálních zásob plynu; konstatuje, že vytvoření minimálních zásob plynu vyžaduje účinnou koordinaci, plánování a investice členských států; zatímco u většiny členských států převažují zcela jasně výhody spojené s minimálními zásobami plynu (zabezpečení dodávek) nad příslušnými náklady, je třeba věnovat odpovídající pozornost skutečnosti, že skladování zemního plynu je nákladná záležitost; vyzývá proto k odpovídající finanční podpoře pro ty členské státy, které mají v úmyslu zvýšit své skladovací kapacity zemního plynu;
12. vítá návrh Komise na zřízení společného rámce pro povinnost sdělovat Komisi údaje a informace o investičních projektech do energetické infrastruktury (KOM(2009)0361);
13. vyslovuje uznání Komisi za její úsilí o posílení dialogu v oblasti energetiky, které vyústilo zejména v podepsání několika memorand o porozumění s východními sousedy EU a středoasijskými zeměmi, a očekává, že dojde k dalšímu pokroku ve vztazích s jižními sousedy;
14. zdůrazňuje, že dialog v oblasti energetiky by neměl být v žádném případě veden na úkor otevřeného a na výsledek orientovaného dialogu o lidských právech;
15. vyzývá Komisi, aby co nejdříve přezkoumala stávající mechanismy včasného varování, Síť zpravodajů v oblasti energetické bezpečnosti (NESCO) a další nástroje, které se během rusko-ukrajinské energetické krize v roce 2009 ukázaly být neúčinnými;
16. vyzývá Komisi a Radu, aby podpořily Smlouvu o energetické chartě (ECT) a vyzývá partnery EU, kteří jsou signatáři ECT a tranzitního protokolu k této smlouvě, aby se řídili v ní stanovenými pravidly a zásadami;

17. vyzývá členské státy, aby se navzájem informovaly a informovaly i Komisi o strategických rozhodnutích a dohodách týkajících se projektů v oblasti energetické infrastruktury; konstatuje, že nedávno uzavřená dohoda o třetím liberalizačním balíčku ponechala v platnosti postup udělování výjimek v souvislosti s novou infrastrukturou a stanovila právní rámec pro udělování osvědčení provozovatelům přenosových soustav ve vztahu ke třetím zemím;
18. vyzývá Komisi, aby neprodleně přijala opatření proti nepříznivým postupům netransparentních zahraničních subjektů na trhu s energií v EU; je hluboce znepokojen skutečností, že v maďarské energetické společnosti MOL nedávno získala podíl společnost Surgutneftegaz, která nebyla schopna objasnit svou strukturu vlastnictví ani odhalit totožnost konečných vlastníků a příjemců zisků, k čemuž ji v souladu se zákonem vyzval maďarský regulační orgán trhu s energií; vyzývá Komisi, aby prošetřila činnosti netransparentních zahraničních subjektů, jako je CENTREX, který nedávno získal 20% podíl v rakouském obchodovacím a skladovacím zařízení v Baumgartenu;
19. zdůrazňuje, že pokrok při vytváření společné evropské energetické politiky záleží do značné míry na vstupu Lisabonské smlouvy v platnost; naléhavě žádá EU a členské státy, aby podnikly kroky k zajištění závazného, progresivního a všeobsažného smluvního základu pro společnou evropskou politiku v oblasti dodávek energie a jejich bezpečnosti; podporuje Lisabonskou smlouvu, která obsahuje doložku o solidaritě v oblasti energetiky a činí EU a členské státy společně odpovědné za energetickou politiku, což je krok správným směrem;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.